

Füzuli Rüstəmov

Qarabağın dağlıq hissəsini özünə birləşdir-mək məqsədilə 1987-ci ilin sonlarından Ermənistan Azərbaycana qarşı təcavüz-kar fəaliyyətlərə başladı. 1991-ci ilin sonunda və 1992-ci ilin əvvəlində silahlı əməliyyatlar və Ermə-nistanın Azərbaycana qarşı hücumları intensivləş-di. 940 kvadratkilometr əraziyə və münaqişədən öncə 7 min və əksəriyyəti azərbaycanlılardan ibarət əhaliyə malik Xocalı bu əməliyyatların birinin hədəfi-nə çevrildi. 1991-ci ilin oktyabr ayından etibarən bu rayon tam olaraq erməni qüvvələri tərəfindən mühasirəyə alınır. Ok-tyabrın 30-da rayonla yerüstü əlaqə kəsilir və helikopter yeganə nəqliy-yat vasitəsinə çevrilir. Şuşa şəhəri üzərində 40 nəfərin ölümü ilə nəticə-lənən mülki helikopterin vurulması hadisəsindən sonra bu xidmət də öz fəaliyyətini dayandırır. 1992-ci ilin yanvar ayından etibarən şəhərə elektrik təchizatı tamamilə kəsilir. Xocalı ancaq əhalinin cəsurluğu və müdafiəçilərin qəhrəmanlığı sayəsində yaşayırdı. Həmin vaxt xocalılı-lar Füzuli Salah oğlu Rüstəmovun qəhrəmanlığını yaxşı xatırlayıv.

deyildi. Hələ o vaxt Xocalıda könül-lü dəstə yaranmamışdı. Xocalıda ilk könüllü özünümüdafiə dəstəsi yara-dılarda ilk yazılanlardan biri oldu. O bir yerdə dayanmırdı, gecəsi-gündü-zü yox idi. Xocalının hər ciğirına, hər daşına bələd idi".

Ötən il Azərbaycanın Milli Qəhrə-manı Füzuli Rüstəmov haqqında ki-tab işıq üzü görüb. Jurnalist-publisist Nəzirməmməd Zöhrablinin qələmə aldığı, Azərbaycanın qəhrəman oğ-lunun Vətən torpaqları uğrunda cız-dığı şərəfli salnamədən bəhs edən "İgid ömrü" sənədli-povesti Mədə-niyyət Nazirliyinin "Xatirə" kitabı re-daksiyasının "Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz" layihəsi əsasında reallaş-dırılıb.

"İgid ömrü"ndə Milli Qəhrəman Füzuli Salah oğlu Rüstəmovun hə-yat və döyüş yolu haqqında toplanıl-mış zəngin materiallardan, qəhrə-manın doğmalarının, döyüş yoldaş-larının və küllən xocalıların onun təkrarsız igidlikləri, öz yurdu uğrun-də verdiyi mücadilələrdən söhbət açılır. Onun xüsusilə bir döyüşçü və bələdçi olaraq 26 fevral Xocalı soy-qırımı gecəsi 1000 nəfərə yaxın xo-calılığını düşmən caynağından xilas edərək Ağdamın Şelli kəndinə gəti-rib çıxarması, özünənsə dördüncü dəfə bələdçiliyə qayıdarkən düşmən gülləsinə tuş gələrək şəhid olduğu barədə təkzibolunmaz qürurverici faktlar xalqımızın tarixində bir örnək kimi yaşayacaqdır.

Müştəq MİRZƏ,
"Respublika".

Füzuli 25 dekabr 1965-cı ildə Tər-tər rayonunun Hüsənli kəndində dünyaya göz açmışdır. Ata-anasını erkən itirmişdir. 1978-ci ildən Xocalı-da, babası Kərim kişinin himayəsində yaşamışdır. O, burada səkkizillik məktəbi bitirmişdir. Ailəsinin ağır şə-raitdə yaşaması onu erkən vaxtların-dan işləməyə vadar etmişdir. O, əv-vəlcə 2 sayılı Xocalı Üzümçülük Sov-xozunda, 1990-cı ildən isə toxuculuq fabrikinde işləmişdir. Qarabağda ha-disələr başlayan ilk günlərdən qəl-bində ermənilərə qarşı nifrət hissi közərir. Elə həmin vaxtlardan da silah götürüb torpaqlarımızın müda-fiesinə qalxdı. Füzuli 1989-cu ilin iyun ayında öz yoldaşları ilə birlikdə kəndlərinə yaxın olan erməni postu-na hücum edərək, oranı dağıdırlar. Bunun üçün ona 4 ay həbs cəzası verilir.

Füzuli, Xocalı özünümüdafiə dəst-əsi yaradılarda, əvvəlcə həmin dəst-ədə, sonra isə hərbi batalyonda xid-mətini davam etdirmişdir. O, Xocalı faciəsi zamanı əhalinin təhlükəsizli-yinin təmin edilməsində fədakarlıqlar göstərmişdir. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Aqil Quliyevin yaralı və-ziyətdə döyüş meydanından çıxarıl-ması da, onun hünəri sayəsində mümkün olmuşdur. Faciə zamanı o,

üç dəfə Xocalıya girərək qadın, uşaq və yaralıları təhlükəsiz zonaya çıxar-mışdır. Ölümün pəncəsindən neçə-neçə insanı xilas edən Füzuli son anda özü düşmən gülləsinə tuş gəl-ir. Boynundan ağır yaranılır. Onu Ağdam Mərkəzi Xəstəxanasına çat-dırsalar da, artıq gec olur. Qəhrə-mancasına şəhidlik zirvəsinə yüksəl-ir. Tərtər rayonunun Hüsənli kəndin-də dəfn edilmişdir. Azərbaycan Res-publikası Prezidentinin 25 fevral 1997-ci il tarixli Fərmanı ilə Rüstə-mov Füzuli Salah oğluna ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəma-nı" adı verilmişdir.

Bacısı Fiqurə Rüstəmovanın xatir-ələrindən: "Qardaşım daxilən çox narahat uşaq idi. Bizim əslimiz Qər-bi Azərbaycandan - Dərələyəz ma-halındandır. Babalarımız orada min bir əziyyətlə qurub-yaratdığı evini qoyub Xocalıya pənah gətirib. Ona görə də Füzulinin qəlbində ermənilərə nifrət elə uşaq vaxtlarında yaran-mışdı. Uşaq ikən erməni kəndlərin-dən yolu düşərkən dəfələrlə onlarla mübahisəsi düşmüşdü. Ermənilər Füzulini görəndə bilmirdilər harada qaçıb gizlənsinlər. Hər vechlə onu şərləyib tutdurmağa, yaxud aradan götürməyə çalışırdılar. Ancaq Füzuli onlara elə də asanlıqla təslim olan